

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०११/रामाआ/अपील/सीआर/८९/२०१०
दिनांक २९-०३-२०११

१ श्री. प्रमोद शामराव मोजे, : अपिलार्थी : अनुपस्थित
रा. विकास स्टॉल रोड, नगर पालिका शाळेसमोर, वॉर्ड नं. ७
श्रीरामपूर जिल्हा अहमदनगर

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
लिपीक, श्रीरामपूर नगर परिषद श्रीरामपूर जिल्हा अहमदनगर

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : अनुपस्थित
मुख्याधिकारी, श्रीरामपूर नगर परिषद श्रीरामपूर जिल्हा
अहमदनगर

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २२/०४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.३०/१२/२००९ नुसार माहिती अधिकारी तथा मुख्याधिकारी, श्रीरामपूर नगर परिषद श्रीरामपूर जिल्हा अहमदनगर यांच्याकडून १९९९-२००० पासूनची एलएसजीडी कोर्सची माहिती मागितली आहे. अपिलार्थी यांनी श्रीरामपूर नगर परिषदेकडे एलएसजीडी कोर्स केंद्राचा कोर्स चालक कोण होता, किती कर्मचारी परिक्षेस बसले, सदर केंद्र एक वर्षातच का बंद झाले, नगर पालिकेची आर्थिक परिस्थिती चांगली नसतांना हा कोर्स का चालू केला अशा एकूण नऊ मुदयांद्वारे माहिती मागितली आहे. जन माहिती अधिकारी यांच्या उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक २७/०१/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा मुख्याधिकारी, श्रीरामपूर नगर परिषद यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत तथापी त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) खाली दाखल केलेला द्वितीय अपील अर्ज हाच त्यांचा युक्तिवाद समजून सुनावणी पुढे घेणेत आली. या द्वितीय अर्जात अपिलार्थी यांनी काही नवीन मुद्दे उपस्थित केले आहेत जसे की, एलएसजीडी कोर्स किती वर्षे चालला, कोर्सला असलेल्या कर्मचा-याची नांवासह माहिती मिळावी वगैरे, तसेच प्रथम अपिलावर प्रश्नार्थक स्वरुपाची असलेली माहिती देता येत नाही असे कळविले आहे. यासही अपिलार्थींनी हरकत घेतली आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा लिपीक, श्रीरामपूर नगर परिषद यांनी असा युक्तिवाद केला की, अपिलार्थींचा मुळ अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर त्यांना त्यांचे पत्र दिनांक ०२/०१/२०१० नुसार प्रथम माहिती देवून विहित वेळेत अपिलार्थींना कळविले की, माहितीच्या अधिकारांतर्गत प्रश्नार्थक स्वरुपाची माहिती विचारता येत नाही. आणि एलएसजीडी कोर्स कधी सुरु करावयाचा व केंव्हा बंद करावयाचा याचे अधिकार अखिल भारतीय स्थानिक स्वराज्य संस्था मुंबई यांचेकडे असल्याने त्या कार्यालयाशी संपर्क साधून माहिती प्राप्त करून घ्यावी. अपिलार्थींचा प्रथम अपील अर्ज माहिती प्रश्नार्थक असल्याचे दाखवून देण्यास टाळले आहे असे कारण नमुद करून माहिती अधिकारी यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले आहे. मुख्याधिकारी श्रीरामपूर नगर पालिका यांनी या प्रकरणी सुनावणी घेतली का किंवा अपील आदेश पारीत केले का याबाबतची माहिती जन माहिती अधिकारी देवू शकले नाहीत किंवा या संदर्भात कोणतीही कागदपत्रे दाखल केली नाहीत. मुख्याधिकारी श्रीरामपूर नगर परिषद आज सुनावणीसाठी उपस्थित नाहीत व अनुपस्थितीबाबत त्यांनी काहीही कळविले नाही. या प्रकरणी मुख्याधिकारी श्रीरामपूर यांनी सुनावणी न घेवून अपिलार्थींस आदेश पारीत न करून अधिनियम कलम १९(१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे संचालक, नगर पालिका प्रशासन मुंबई यांना अशी शिफारस करणेत येते की, त्यांनी मुख्याधिकारी श्रीरामपूर नगर परिषद यांच्यावर यथायोग्य कार्यवाही करावी. जन माहिती अधिकारी यांनी पुढे असा युक्तिवाद केला की, अपिलार्थी यांनी दरम्यानच्या काळात अखिल भारतीय स्थानिक स्वराज्य संस्था यांच्याकडून या प्रकरणी माहिती मागितली असता त्या प्रकरणाच्या द्वितीय अपिलावर राज्य माहिती आयोग बृहन्मुंबई यांनी दिनांक ०३/१२/२००९ रोजी असे आदेश दिले की, अखिल भारतीय स्थानिक स्वराज्य संस्था ही माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या कक्षेत येत नाही / सदर संस्थेस माहितीचा अधिकार

अधिनियम लागू होत नाही. तरी अपिलार्थीनी मागितलेली माहिती माहिती अधिकारी नगर परिषद श्रीरामपूर यांनी संबंधिताना पुरवावी. याच आदेशाला अनुसरून माहिती अधिकारी श्रीरामपूर नगर परिषद यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १०/०२/२०१० नुसार अपिलार्थीना माहिती पुरविली. जन माहिती अधिकारी यांनी असा युक्तिवाद केला की, अपिलार्थीनी प्रथम अपील तसेच द्वितीय अपीलाचे वेळेस मुळ अर्जात नसलेले काही मुद्दे उपस्थित केले आहेत, त्यामुळे अधिनियमातील तरतुदीनुसार ही माहिती देय नाही. तथापी त्यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ०७/०३/२०११ नुसार अपिलार्थीना एलएसजीडी कोर्स केलेल्या कर्मचा-याची यादी वगैरे माहिती पुरविलेली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देणेत आलेल्या कागदपत्रावरून तसेच जन माहिती अधिकारी यांचा युक्तिवाद पहाता असे दिसून येते की, एलएसजीडी कोर्स हा अखिल भारतीय स्थानिक स्वराज्य संस्था मुंबई यांच्या मार्फत घेण्यात येतो त्यामुळे जन माहिती अधिकारी यांनी तसे अपिलार्थीना कळविले आहे. तसेच अपिलार्थीनी काही प्रश्नार्थक स्वरुपाची माहिती मागितली आहे तसेच जन माहिती अधिकारी यांचा अभिप्राय, स्पष्टीकरण मागितले आहे माहिती अधिकार अधिनियम २(च) मधील माहिती या शब्दाच्या व्याख्येनुसार जन माहिती अधिकारी यांनी अभिप्राय / स्पष्टीकरण देणे आवश्यक नाही.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमिवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढणेत येवून खालीलप्रमाणे आदेश देणेत येत आहे.

आदेश

(१) अपील क्रमांक ८९/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक
दिनांक २९/०३/२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. प्रमोद शामराव मोजे, रा. विकास स्टॉल रोड, नगर पालिका शाळेसमोर, वॉर्ड नं. ७
श्रीरामपूर जिल्हा अहमदनगर
जन माहिती अधिकारी, लिपीक, श्रीरामपूर नगर परिषद श्रीरामपूर जिल्हा अहमदनगर
- २ यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
जन अपिलीय अधिकारी तथा मुख्याधिकारी, श्रीरामपूर नगर परिषद श्रीरामपूर जिल्हा
अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ संचालक, नगर पालिका प्रशासन, मंत्रालय मुंबई ४०० ०३२ यांना या निकालपत्रातील नोंदी
संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४
- ५ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/सीआर/९५
निर्णय दिनांक २९-०३-२०११

१ श्री. शहाजी आप्पाजी पाठक : अपिलार्थी : उपस्थित
मु. सातवड पो. देवराई.
ता. पाथर्डी, जि. अहमदनगर.

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
लेखा अधिकारी, पाणी व्यवस्थापन कक्ष,
जिल्हा परिषद, अहमदनगर.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
कार्यकारी अभियंता,
जिल्हा पाणी व्यवस्थापन कक्ष,
जिल्हा परिषद, अहमदनगर.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थींनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २३/०४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि. १४/१२/२००९ नुसार जिल्हा पाणी व्यवस्थापन कक्ष, जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांचेकडून, आपलं पाणी योजना सातवड ता. पाथर्डी. जि. अहमदनगर संबधी योजना सुरु झाल्यापासून ते दि. १५/१२/२००९ पर्यंतची माहिती एकूण १५ मुद्यांद्वारे मागितलेली आहे. मागितलेल्या माहितीतील काही मुद्दे पुढील प्रमाणे, संपूर्ण पाईप लाईनचा नियोजित आराखडा प्रमाणे रुदी x खोली x लांबी पूर्ण झाल्याची पाहणी केली काय ? खरेदी केलेले पीव्हीसी पाईप अयोग्य आहेत काय ? नोंद वहीत

नोंदविलेले भुस्तर वस्तुस्थितीशी मिळता-जुळता आहे काय ? माहिती न मिळाल्याचे कारण दर्शवून अपिलार्थींनी त्यांचा अर्ज दिनांक १६/०१/२०१० नुसार मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थींनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना माहिती अपूर्ण मिळालेली आहे. आपलं पाणी या योजनेचे काम नियोजित आराखडयाप्रमाणे जाणीवपूर्वक न करता मोजमाप वहीत खोटी मोजमापे लिहून संबंधितांनी शासनाची फसणूक केली आहे. तरी माहिती नाकारण्यावर योग्य ती शासकीय कार्यवाही व्हावी.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा लेखा अधिकारी (तत्कालीन) आणि प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान कार्यकारी अभियंता, जिल्हा पाणी व्यवस्थापन कक्ष, जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांनी असा युक्तीवाद केला की, माहिती अधिकारी, जिल्हा प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष जिल्हा परिषद अहमदनगर यांनी अपिलार्थींचे मूळ अर्जास विहित वेळेत प्रतिसाद देऊन त्यांचे पत्र दि. ०१/०१/२०१० अन्वये त्यांचेशी संबंधित माहिती कळविली. त्यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, अपिलार्थींनी मागितलेल्या मूळ माहितीमध्ये काही प्रश्न विचारतांना जन माहिती अधिकारी यांचे अभिप्राय, स्पष्टीकरण मागितले आहे. जे अधिनियमाचे कलम २ (च) मधील व्याख्येनुसार देय नाही. जन माहिती अधिकारी व प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, आपलं पाणी प्रकल्पा अंतर्गत नळ पाणीपुरवठा योजनेचे काम ग्राम आरोग्य पोषण पाणी पुरवठा व स्वच्छता समिती, सातवड यांचे मार्फत, तांत्रिक सेवा पुरवठादार (योगेश कन्स्ट्रक्शन) यांचे तांत्रिक मार्गदर्शनाखाली काम प्रगतीत आहे. सदर समितीमध्ये ग्रामसेवक हे सचिव म्हणून व सरपंच हे अध्यक्ष म्हणून कार्यरत आहेत. अपिलार्थींनी मागितलेल्या माहितीपैकी काही मुद्दे तांत्रिक सेवा पुरवठादार व काही मुद्दे त्या गावातील समितीशी संबंधित असल्याने ही माहिती त्यांच्याकडून घेण्यात यावी असे दि. ०१/०१/२०१० चे पत्राद्वारे अपिलार्थींना कळविले आहे व या पत्राची प्रत अध्यक्ष / सचिव ग्राम आरोग्य पोषण पाणी पुरवठा व स्वच्छता समिती, सातवड व तांत्रिक सेवा पुरवठादार यांना

योग्य त्या कार्यवाहीसाठी देण्यात आली आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी सचिव (ग्रामसेवक) अध्यक्ष (सरपंच) यांनी असा युक्तीवाद केला की, सदरहू पाणी पुरवठ्याचे काम अद्याप पूर्ण झालेले नाही. काम पूर्ण झाल्यानंतर अपिलार्थींनी मागणी केलेली माहिती (मोजमाप पुस्तकाची झेरॉक्स प्रत, मूल्यांकन अहवाल वगैरे) अपिलार्थींना विनामूल्य पुरविण्यात येईल. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान कार्यकारी अभियंता यांनी असा युक्तीवाद केला की, प्रथम अपील अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर तत्कालीन कार्यकारी अभियंता यांनी (श्री. बोराडे) सुनावणी घेतलेली दिसून येत नाही. तसेच संबंधीत निर्णयाची प्रत उपलब्ध नाही.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, तसेच अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी, जिल्हा प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष, जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांनी अधिनियमातील तरतुदीनुसार विहित वेळेत अपिलार्थींना त्यांच्याकडे उपलब्ध माहिती पुरविण्यात आली आहे. या प्रकरणी सुनावणी न घेऊन प्रथम अपिलावर आदेश पारित न करून तत्कालीन कार्यकारी अभियंता (श्री.बोराडे) यांनी अधिनियमातील कलम १९(१) चे उलंघन केले आहे. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद अहमदनगर यांनी तत्कालीन कार्यकारी अभियंता जिल्हा पाणी व्यवस्थापन कक्ष यांचेवर या उल्लंघनाबाबत यथायोग्य प्रशासकीय कार्यवाही करावी अशी शिफारस करण्यात येत आहे. अपिलार्थींची अशी मागणी दिसून येते की, आयोगाने योजनेची निकृष्ट कामाची चौकशी करणेबाबत आदेश द्यावेत, जे की आयोगाच्या कक्षे बाहेरचे आहे. कथित निकृष्ट कामाच्या चौकशीसाठी अपिलार्थी अपूर्ण माहिती मिळाल्याचा युक्तीवाद करत आहेत. प्रत्यक्षात त्यांना जन माहिती अधिकारी जिल्हा प्रकल्प व्यवस्थापन कक्षामार्फत परिपूर्ण माहिती पुरविण्यात आलेली आहे व अधिनियमातील कलम २(च) व २(त्र) मधील "माहिती" व "माहितीचा अधिकार" यांच्या व्याखेनुसार उपलब्ध कागदपत्रांच्या प्रती पुरवावयाच्या असून, स्पष्टीकरण /अभिप्राय देणे अपेक्षित नाही. जी उर्वरीत माहिती काम पूर्ण झाल्यावर उपलब्ध होणार आहे त्या बाबतीत सचिव / अध्यक्ष, ग्राम आरोग्य पोषण पाणी पुरवठा व स्वच्छता समिती, सातवड यांना असे

आदेशीत करण्यात येते की, काम पूर्ण झाल्यानंतर त्यांच्याशी संबंधीत मुद्द्यांची माहिती अपिलार्थींना तातडीने पुरविण्यात यावी. तसेच तांत्रिक सेवा पुरवठादार यांनाही असे आदेश करण्यात येते की, अपिलाच्या मूळ अर्जातील त्यांच्याशी संबंधीत मुद्द्यांचे मूल्यांकन पूर्ण झाल्यानंतर अपिलार्थींना माहिती त्वरित पुरविण्यात यावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थींनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. ९५/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२९-०३-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक.

प्रत,

- १ शहाजी आप्पाजी पाठक मु. सातवड, पो. देवराई. ता. पाथर्डी. जि. अहमदनगर
- २ जन माहिती अधिकारी तथा लेखा अधिकारी, पाणी व्यवस्थापन कक्ष, जिल्हा परिषद, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, जिल्हा पाणी व्यवस्थापन कक्ष, जिल्हा परिषद, अहमदनगर
- ४ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/सीआर/१२७

निर्णय दिनांक २९-०३-२०११

१ श्री. चंगेडे शशिकांत पेमराज : अपिलार्थी : उपस्थित
३४६३, खिस्तगल्ली, अहमदनगर,
ता. जि. अहमदनगर

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
उपविभागीय पोलीस अधिकारी,
नगर शहर, अहमदनगर.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : प्रतिनिधी : उपस्थित
अपर पोलीस अधीक्षक,
पोलिस अधीक्षक कार्यालय, अहमदनगर.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थींनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०६/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि. २७/०१/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी कोतवाली पोलिस ठाणे अहमदनगर यांचेकडून स्पीड ब्रेकरचे बेकायदा बाधकाम व सरकारी मालमत्तेचे विद्रुपीकरण संबधात गुन्हे दाखल करणेबाबत, त्यांचे दि. ३१/१२/२००९ चे अर्जाबाबत केलेल्या कार्यवाही बाबतच्या पत्रव्यवहाराच्या सत्यप्रती व इतर एकूण ६ मुद्द्यांची माहिती मागितली आहे. "मुदतीत माहिती दिलेली नाही", असे कारण नमूद करून अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक २६/०३/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलिस अधीक्षक अहमदनगर यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांनी मागणी केल्या प्रमाणे विद्रुपी करणाबाबत गुन्हे नोंदविण्यात आलेले नाहीत. संबंधीतांवर एफ.आय.आर दाखल केला नाही. स्पीड ब्रेकरला कमिटीची मान्यता घेतल्याचे जे सांगाण्यात येत आहे, ते खोटे आहे. प्रत्यक्षात मिटींग झाली नाही. स्पीड ब्रेकर हे आय.आर.सी. च्या मानकाप्रमाणे नाहीत व हाय कोर्टाने दिलेल्या निर्णयानुसार स्पीड ब्रेकर काढण्याबाबत योग्य ती कार्यवाही केलेली नसल्याने त्याबाबत संबंधीतांवर जबाबदारी निश्चित करून दोषी असणा-या शासकीय अधिका-यांवर / कर्मचा-यांवर आयोगाने कारवाईचे आदेश द्यावेत अशी अपिलार्थींची अपेक्षा आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी त्यांनी लेखी निवेदन दाखल केले. त्यांनी पुढे असेही सांगितले की, हे स्पीड ब्रेकर बनविण्याचे आदेश कोणी दिले, त्यासाठी मशिनरी कोणी मागवली या बाबी उघड होणे अपेक्षित आहे. हे स्पीडब्रेकरचे काम सा.बा. खात्याने केली नाही, नगरपालिकेने केले नाही मग कोणी केले ? रस्त्याचे मालक नगरपालिका असल्याने हे काम त्यांचे मार्फत होणे गरजेचे होते. ते तसे झालेले नाही. शासकीय परिपत्रक व उच्च न्यायालय यांच्या आदेशाचे उलंघन झालेले असल्याने याबाबत संबंधीतांवर कारवाई व्हावी. महसूल खात्याचे संबंधीत कर्मचा-यांवर फसवणूकीची केस दाखल करण्यात यावी.

आज सुनावणीच्या दिवशी सहाय्यक जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक पोलिस निरीक्षक कोतवाली पोलिस स्टेशन यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांनी जिल्हाधिकारी कार्यालया समोरील बेकायदेशीर व नियमबाह्य स्पीड ब्रेकरबाबत अपिलार्थींनी जो तक्रार अर्ज दिला होता, त्याबाबतीत त्यांचे पत्र दि. १४/०१/२०१० नुसार निवासी उपजिल्हाधिकारी अहमदनगर यांना नियम बाह्य स्पीड ब्रेकर तयार केल्या संबंधी माहिती मिळविण्यासाठी लिहीले. अपर जिल्हादंडाधिकारी यांचेकडून दि. १८/०१/२०१० नुसार जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर टाकण्यात आलेले स्पीड ब्रेकर बाबतच्या इतिवृत्ताची प्रत प्राप्त झाली. या इतिवृत्तानुसार स्पीड ब्रेकर समितीची बैठक घेण्यात आली असून, त्या बैठकीत ठरलेल्या निर्णयानुसार स्पीड ब्रेकरची कारवाई केलेली आहे असे त्यांना कळविण्यात आले. तसेच त्यांनी सहा मुद्द्यांची माहिती उपविभागीय पोलिस अधिकारी यांचे कडे पाठविली आणि उपविभागीय पोलिस अधिकारी अहमदनगर यांनी त्यांचे पत्र दि. १७/०२/२०१० नुसार अपिलार्थी यांना मुद्दा क्र.१ ते ६ ची माहिती पाठविली व असे कळविले की, कोतवाली पोलिस स्टेशनकडून

अपिलार्थीनी माहिती मिळण्याबाबतचा केलेला दि. २७/०१/२०१० चा अर्ज त्यांचे कार्यालयात दिनांक १५/०२/२०१० रोजी प्राप्त झाला आहे. सहाय्यक माहिती अधिकारी यांनी पुढे असे सांगितले की, सहाय्यक पोलिस निरीक्षक कोतवाली पोलिस स्टेशन अहमदनगर हे माहिती अधिकारी नसून उपविभागीय पोलिस अधिकारी हे जन माहिती अधिकारी असल्याने अपिलार्थी यांनी योग्य त्या अधिका-याकडे अर्ज केलेला नाही. संबंधीत पोलिस निरीक्षक कोतवाली पोलिस स्टेशन यांनी हा अर्ज अधिनियमाच्या कलम ६(३)(दोन) नुसार विहित वेळेत (५ दिवसात) संबंधीत जन माहिती अधिका-याकडे पाठविला नाही असे दिसते. त्या अनुषंगाने पोलीस अधीक्षक अहमदनगर यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, त्यांनी संबंधीत सहाय्यक पोलिस निरीक्षक कोतवाली पोलिस स्टेशन यांना समज द्यावी. तसेच माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत प्राप्त झालेला अर्ज कोणी स्वीकारायचा याबाबत स्पष्टपणे परिपत्रक निर्गमित करून त्यांच्या हाताखालील अधिका-यांना मार्गदर्शन करण्याबाबत शिफारस करण्यात येत आहे.

उपविभागीय पोलिस अधिकारी नगर शहर यांनी असा युक्तीवाद केला की, सदर प्रकरणी अपर पोलिस निरीक्षक हे प्रथम अपिलीय अधिकारी होते. अपिलार्थी यांना प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी सुनावणीसाठी दि. ०५/०५/२०१०, दि.२०/०५/२०१० व दि. ०२/०६/२०१० या तारखा देण्यात आल्या होत्या. परंतु सदर तारखांना अपिलीय अधिकारी हे शासकीय कामानिमित्ताने बाहेर असल्यामुळे सुनावणी होऊ शकली नाही. तदनंतर दि २९/०६/२०१० रोजी सुनावणी ठेवली असता अपिलार्थीचे लेखी निवेदन दाखल करून घेण्यात आले. या प्रकरणी दि. २३/०७/२०१० रोजी अपिलार्थीचे उपस्थितीत अपिलाची पुनश्च सुनावणी घेण्यात आली. जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय पोलिस अधिकारी नगर शहर यांनी अपिलार्थींच्या तक्रार अर्जासंदर्भात माहिती प्राप्त करून घेऊन ती अपिलार्थी यांना सत्वर पुरवावी, असा निर्णय देऊन अपील निकाली काढण्यात आले. उपविभागीय पोलिस अधिकारी नगर शहर यांनी सुनावणी दरम्यान असे मान्य केले की, आय.आर.सी. मानकाप्रमाणे दोन्ही बाजूस सूचनांचे फलक लावून स्पीड ब्रेकर मानकाप्रमाणे सुधारणे या बाबीचे अनुपालन लवकर करण्यात येईल.

आयोगास उपलब्ध करुन देण्यात आलेली कागदपत्रे, तसेच अपीलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय पोलिस अधिकारी नगर शहर यांनी उपलब्ध असलेली माहिती अपिलार्थींना दिली आहे. अपिलार्थींच्या विनंती नुसार एफ.आय.आर दाखल करणे, गुन्हा दाखल करणे महसूल खात्याच्या संबंधित कर्मचा-यांवर फसवणूकीची केस दाखल करणे वगैरे ज्या अपिलार्थींच्या अपेक्षा आहेत, त्या बाबी आयोगाच्या कक्षेबाहेरील आहेत. अपिलार्थींना प्राप्त माहितीच्या आधारे महसूल खात्याचे / पोलीस खात्याचे अथवा जे कोणी अधिकारी दोषी वाटत असतील, त्यांच्या वरिष्ठांकडे ते स्वतंत्रपणे तक्रार अर्ज दाखल करू शकतात. या निकालाची एक प्रत पोलिस अधीक्षक अहमदनगर व जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांना देण्यात यावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थींनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. १२७/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२९-०३-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक.

प्रत,

- १ श्री. चंगेडे शशिकांत पेमराज, ३४६३, खिस्तगल्ली, अहमदनगर, ता. जि. अहमदनगर
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय पोलीस अधिकारी, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलीस अधीक्षक, पोलीस अधीक्षक कार्यालय अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ पोलीस अधीक्षक, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ६ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१३८
निर्णय दिनांक : २९-०३-२०११

- १ श्री. रजनीकांत शमुवेल अमोलिक, : अपिलार्थी : अनुपस्थित
रा. देवकर गल्ली, माळीवाडा,
अहमदनगर-४१४००१

विरुध्द

- १ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
रजिस्ट्रार, अहमदनगर कॉलेज,
स्टेशन रोड, अहमदनगर
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
उप प्राचार्य, अहमदनगर कॉलेज,
स्टेशन रोड, अहमदनगर

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थींनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २८/०४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.०४/०२/२०१० नुसार माहिती अधिकारी अहमदनगर कॉलेज अहमदनगर यांचेकडून ६ व्या वेतन आयोगानुसार सर्व शिक्षकेतर कर्मचा-यापैकी कोणास मंजूरी आली व कोणास मान्यता आली नाही त्याबाबतची वरिष्ठ कार्यालयाने कळविलेल्या पत्रव्यवहाराच्या प्रतीसह माहिती मागितली आहे. तसेच उप ग्रंथपाल पदाचे ६ व्या वेतन आयोगाबाबतीत सादर केलेल्या सर्व पत्रव्यवहाराच्या प्रती मागितल्या आहेत. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक १५/०३/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी अहमदनगर कॉलेज, अहमदनगर यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत तथापी त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) दाखल केलेले अपील हाच त्यांचा युक्तीवाद समजून सुनावणी घेणेत आली. आज सुनावणीचे

दिवशी माहिती अधिकारी तथा रजिस्ट्रार, अहमदनगर कॉलेज, अहमदनगर व प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचे वतीने त्यांचे वकीलांनी असा युक्तिवाद केला की, माहिती अधिकारी अहमदनगर कॉलेज यांनी अपिलार्थीस दिनांक ०६/०३/२०१० च्या पत्रानुसार असे कळविले की, ते माहिती अधिकाराचा गैरवापर करत आहेत व त्यांनी मागितलेली माहिती व्यक्तीगत स्वरूपाची असून समाजोपयोगी नाही व महाविद्यालयास निव्वळ त्रास देण्याच्या हेतूने त्यांनी अर्ज केला असल्याने सदरचा अर्ज नामंजूर करण्यात करण्यात येत आहे. त्यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, अपिलकर्ता हे कॉलेजमध्ये ग्रंथालय परीचर या पदावर काम करीत असून ते माहितीच्या अधिकाराचा दुरुपयोग करून कॉलेजला त्रास देण्याचा प्रयत्न करीत आहेत. अपिलार्थींनी मा.उच्च न्यायालयात याचिका, जिल्हाधिकारी यांचेकडे वेगवेगळ्या तक्रारी करून कॉलेजला त्रास देत आहेत. सहावा वेतन आयोग शासकीय, निमशासकीय लोकांना लागू केला आहे त्यामध्ये मंजुरी देण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही. त्यामुळे माहिती देण्याचे कारण नाही. त्यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, अपिलीय अधिकारी प्राध्यापक एन. एस. गायकवाड (उप प्राचार्य) यांनी दिनांक ०५/०५/२०१० रोजी सुनावणी घेवून अपील फेटाळण्याबाबतचा निर्णय पत्र दिनांक ०७ मे २०१० नुसार निर्गमित केले. या निर्णयात असे नमूद केले आहे की, अपिलार्थीस सर्व माहितीची गरज आहे काय ? याची चर्चा करून अपील नामंजूर करण्यात आले आहे. जन माहिती अधिकारी यांना विचारणा केल्यावरून त्यांनी माहिती त्यांच्याकडे उपलब्ध असल्याचे मान्य केले. तसेच जन माहिती अधिकारी यांनी पुढे असे स्पष्ट केले की, अहमदनगर कॉलेज हे पूर्णतः अनुदानित कॉलेज आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देणेत आलेल्या कागदपत्रांवरून व जन माहिती अधिकारी यांचा युक्तिवाद पहाता असे दिसून येते की, अहमदनगर कॉलेज हे अनुदानित असलेले त्यांना माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ लागू होतो. तसेच अपिलार्थी यांनी मागितलेली माहिती ६ व्या वेतन आयोगासंबंधाची आहे, यामध्ये व्यक्तीगत स्वरूपाची काहीही माहिती नसल्याने जन माहिती अधिकारी यांचा युक्तिवाद मान्य होण्यासारखा नाही. तसेच अधिनियमातील तरतुदीनुसार माहिती कशासाठी हवी आहे असे विचारता येत नाही. त्यामुळे अपिलीय अधिकारी तथा उप प्राचार्य, अहमदनगर कॉलेज अहमदनगर यांचे प्रथम अपीलावरील निर्णयातील विवेचन चुकीचे आहे. जन माहिती अधिकारी तथा रजिस्ट्रार अहमदनगर कॉलेज यांनी अपिलार्थींनी मागितलेली माहिती न पुरवून

अधिनियमाचे कलम ७(१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे अधिनियमाचे कलम २०(१) नुसार त्यांच्यावर रुपये २५,०००/- ची शास्ती लादण्यात येत आहे. या रकमेचा भरणा त्यांनी पाच मासिक समान हप्त्यात शासकीय कोषागारात लेखाशिर्ष "००७० इतर प्रशासकिय सेवा, ६० इतर सेवा, ८०० इतर जमा रक्कम १८ माहितीचा अधिकार ००७०-००६१" या लेखाशिर्षाखाली करावा. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा उप प्राचार्य, यांनी चुकीचे आदेश पारीत करुन अधिनियमातील तरतुदीचे उल्लंघन केले असलेने त्यांच्यावर यथायोग्य प्रशासकीय कार्यवाही करावी अशी शिफारस शिक्षण उप संचालक पुणे विभाग यांना करणेत येत आहे. यासाठी आदेशाची एक प्रत शिक्षण उप संचालक पुणे विभाग यांना देणेत यावी. जन माहिती अधिकारी तथा रजिस्ट्रार अहमदनगर कॉलेज यांना असे आदेशित करणेत येत आहे की, अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली दोन मुद्द्यांवरील माहिती त्यांनी हे आदेश प्राप्त होताच आठ दिवसात रजिस्टर पोष्टाने अपिलार्थींना विनामूल्य पुरवावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपीलार्थीनी आयोगाकडे केलेले द्वितीय अपील मान्य करणेत येवून खालील प्रमाणे आदेश देणेत येत आहेत.

आदेश

- (१) अपील क्रमांक १३८/२०१० मान्य करणेत येत आहे.
- (२) जन माहिती अधिकारी तथा रजिस्ट्रार अहमदनगर कॉलेज अहमदनगर यांनी अपिलार्थीस माहिती न देवून अधिनियमाचे कलम ७(१) चे उल्लंघन केले असलेने त्यांच्यावर अधिनियमाचे कलम २०(१) नुसार रुपये २५०००/- ची शास्ती लादण्यात येत आहे. या रकमेचा भरणा त्यांनी शासकीय कोषागारात पाच समान मासिक हप्त्यात करावा.
- (३) जन माहिती अधिकारी तथा रजिस्ट्रार अहमदनगर कॉलेज, अहमदनगर यांनी अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती हे आदेश प्राप्त होताच आठ दिवसात रजिस्टर पोष्टाने विनामूल्य पुरवावी.

नाशिक

दिनांक

२९/०३/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. रजनीकांत शमुवेल अमोलिक, रा. देवकर गल्ली, माळीवाडा अहमदनगर
- २ जन माहिती अधिकारी तथा रजिस्ट्रार, अहमदनगर कॉलेज, स्टेशन रोड, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा उप प्राचार्य, अहमदनगर कॉलेज, स्टेशन रोड, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ शिक्षण उप संचालक, पुणे विभाग, पुणे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील योग्य त्या कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१४७
निर्णय दिनांक २९-०३-२०११

१ श्री. आसाराम विठ्ठल आळवणे : अपिलार्थी : अनुपस्थित
रा. राजेश्वर कॉलनी, मु.पो.ता. राहुरी,
जि. अहमदनगर

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
जिल्हा लेखा परीक्षा अधिकारी,
महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ राहुरी,
जि. अहमदनगर

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
सह मुख्य लेखा परिक्षक,
स्थानिक निधी लेखा नाशिक,
विभाग नाशिक.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थींनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १२/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.२९/०१/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा सह मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी नाशिक विभाग नाशिक यांच्याकडून एकूण २९ मुद्द्यांवरील माहिती मागितली आहे. प्राप्त झालेल्या माहितीने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ११/०३/२०१० नुसार सह मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा नाशिक यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीचे दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत त्यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले कलम १९(३) खालील अर्जात अपिलाचे कारण असे नमूद केले आहे की, जन माहिती अधिकारी तथा जिल्हा लेखा परीक्षा अधिकारी यांनी जोडपत्र "अ" दिनांक २१/०१/२०१० मधील माहिती दिली नाही.

अपिलार्थीनी त्यांचे लेखी निवेदन दिनांक १२/०३/२०११ चे टपालद्वारे पाठविले असून ते आयोगास प्राप्त झाले आहे.

आज सुनावणीचे दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा जिल्हा लेखा परिक्षा अधिकारी, राहुरी महात्मा फुले निधी कृषी विद्यापीठ व प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा सह मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नाशिक यांनी असा युक्तिवाद केला की, महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ राहुरी या संस्थेचे लेखा परिक्षण करणेसाठी मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, महाराष्ट्र राज्य मुंबई यांची नियुक्ती केली आहे. मुख्य लेखा परिक्षकाच्या वतीने सहमुख्य लेखा परिक्षक स्थानिक निधी लेखा नाशिक विभाग, यांच्या नियंत्रणाखाली जिल्हा लेखा परिक्षा अधिकारी, स्थानिक निधी लेखा राहुरी यांचे मार्फत महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ राहुरी या संस्थेचे लेखा परिक्षण करणेत येते. महात्मा फुले राहुरी कृषी विद्यापीठ व त्यांचेकडील दहा जिल्हयातील कृषी संशोधन केंद्राचे लेखा परिक्षण करण्यात येते. लेखा परिक्षण झाल्यानंतर कुलगुरु यांचेकडे प्रारूप परिच्छेद अहवाल देण्यात येतो. कुलगुरु यांचेशी चर्चा करून लेखा परिक्षण अहवालाचे अंतिमीकरण केले जाते. या अंतिम अहवालातील आक्षेपाबाबत पुढील कार्यवाही करण्याचे अधिकार विद्यापीठाच्या कार्यकारी परिषदेला आहेत. त्यामुळे आक्षेपासंबंधी सर्व अभिलेख त्यांच्या कार्यालयाकडे न रहाता विद्यापीठाकडे रहातात. त्यामुळे अपिलार्थीनी माहिती अधिकारांतर्गत मागितलेले अभिलेख त्यांचे कार्यालयात उपलब्ध नाहीत. त्यांनी पुढे असे सांगितले की, सह मुख्य लेखा परीक्षक नाशिक यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १८/०२/२०१० नुसार अपिलार्थींचा मूळ अर्ज, विद्यापीठ स्तरावरून माहिती उपलब्ध करून देण्यासाठी, जिल्हा लेखा परीक्षा अधिकारी राहुरी यांचे कडील पाठविला व या पत्राची प्रत पुढील कार्यवाहीसाठी अपिलार्थींना दिली. जिल्हा लेखा परिक्षा अधिकारी, स्थानिक निधी लेखा राहुरी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ०४/०३/२०१० नुसार अपिलार्थींना असे कळविले की, त्यांचे अर्जातील २९ मुद्द्यांबाबतची माहिती अधिकारी तथा उप कुलसचिव प्रशासन यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ०३/०३/२०१० नुसार अपिलार्थींना दिली असल्याचे त्यांना कळविले आहे. अशाप्रकारे त्यांच्या कार्यालयाने अपिलार्थींना हवी असलेली माहिती मिळवून देणेसाठी कृषी विद्यापीठाकडे वेळोवेळी पाठपुरावा केला व त्यांनी कळविल्याप्रमाणे अपिलार्थींना कळविले.

प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी पुढे असा युक्तिवाद केला की, प्रथम अपील अर्ज दाखल केल्यानंतर अपिलार्थीना हवी असलेली माहिती कृषी विद्यापीठाशी संबंधित असलेने ती माहिती विद्यापीठ स्तरावर पाठपुरावा करुन प्राप्त करुन घेण्याबाबत त्यांनी पत्र दिनांक २९/०३/२०१० नुसार संबंधिताना कळविले. पूर्वी अपिलार्थीनी अशा प्रकारची माहिती त्यांचेकडे मागितली होती तेव्हा प्रथम अपिलीय अधिकारी या नात्याने त्यांनी सुनावणी घेवून आदेश निर्गमित केले होते. अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती त्यांचे प्राधिकरणाशी संबंधित नसलेने व याबाबत जन माहिती अधिकारी यांनी पूर्वी अपिलार्थीना कळविले असल्याने, या प्रकरणी प्रथम अपील अर्जावर सुनावणी घेणेत आली नाही.

आयोगाकडे उपलब्ध करुन देणेत आलेली कागदपत्रे तसेच उत्तरवादी यांचा युक्तिवाद पहाता असे दिसून येते की, जिल्हा लेखा परिक्षा अधिकारी व सह मुख्य लेखा परिक्षक हे महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ अंतर्गत कार्यालयाचे लेखा परिक्षण करीत असतात. त्यामुळे त्यांनी उपस्थित केलेल्या आक्षेपावर केलेल्या कार्यवाही बाबतची माहिती त्यांचेकडे नसलेने विद्यापीठाशी संबंधित असल्याने, अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढणेत येवून खालील प्रमाणे आदेश देणेत येत आहेत.

आदेश

१) अपील क्रमांक १४७/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२९/०३/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. आसाराम विठ्ठल आळवणे, रा. राजेश्वर कॉलनी, मु.पो.ता. राहुरी, जि. अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा जिल्हा लेखा परीक्षा अधिकारी, महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ राहुरी, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.

- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा सह मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा नाशिक, विभाग नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०११/रामाआ/सीआर/१३०/२०१०
निर्णय दिनांक २९-०३-२०११

१ श्री. सदाफुले राहुल मधुकर : अपिलार्थी : उपस्थित
मु.पो.ता. जामखेड, जि. अहमदनगर

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
उपविभागीय पोलिस अधिकारी,
कर्जत विभाग, कर्जत. जि. अहमदनगर

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
अपर पोलिस अधीक्षक अहमदनगर

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०६/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकारी अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्याचा अर्ज दि. ०५/०१/२०१० नुसार त्यांचा दि. १५/०५/२००९ व दि. १८/०९/२००९ रोजी जामखेड पोलिस स्टेशनला सायकल चोरीच्या फिर्याद अर्जाबाबत १५/०५/२००९ ते अर्ज करे पर्यंतच्या कालावधीत केलेल्या कार्यवाही संबंधी माहिती उपविभागीय पोलिस अधिकारी कर्जत यांच्या कडुन सविस्तर नमुद करुन मागितलेली आहे. माहिती अर्जाप्रमाणे पाहिजे असलेली माहिती न मिळाल्याने (एफ.आय.आर नक्कल वगैरे) अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. ०८/०३/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलिस अधीक्षक अहमदनगर यांच्या कडे प्रथम अपील अर्ज दाखल केला.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांनी मुळ अर्जास विसंगत माहिती प्राप्त झाली आहे. चाप्टर केस केल्याचे कळविले आहे. तथापि, सायकल चोरी बाबत गुन्हाही दाखल केला नाही.

आज सुनावणीच्या दिवशी माहिती अधिकारी यांचे प्रतिनिधी पोलिस निरिक्षक जामखेड व प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचे प्रतिनिधी पोलिस उपअधीक्षक कर्जत यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थीचा दि. १५/०५/२००९ चा लेखी फिर्यादीचा अर्ज त्यांच्या कडे प्राप्त झालेला नाही. अपिलार्थी हे पुढे संबधीताकडे अर्ज दिल्याबाबतचा पुरावा दाखवू शकले नाही. अपिलार्थी यांनी दि.१८/०९/२००९ चा अर्ज पोस्टा मार्फत पाठविल्याचे सांगितले. अपिलार्थीच्या दि.०५/०१/२०१० रोजीच्या अर्जाच्या अनुसरून माहिती तयार केल्यानंतर अपिलार्थींना व्यक्तीशः (समक्ष) माहितीची मागणी केली असल्याने ती घेऊन जाणेबाबत अपिलार्थी यांना फोनवर कळवूनही ते माहिती घेण्यासाठी आले नाही. त्यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलिस अधीक्षक अहमदनगर यांनी याप्रकरणी दि. १५/०३/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन पत्र दि. २५/०३/२०१० नुसार आदेश पारित केले. प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी आदेश असे दिले आहे की, अपिलार्थी यांनी मागणी केलेली माहिती तयार असल्याने ही दोन दिवसात अपिलार्थी यांना पुरवावी व अपिल निकाली काढले. या सुनावणी नंतर अपिलार्थींना पत्र दि. ३१/०७/२०१० नुसार माहिती पुन्हा देण्यात आली आहे.

अपिलार्थींचे असे म्हणणे होते की, सायकल चोरी बाबत फिर्याद दाखल केल्यानंतर दि. १५/०५/२००९ रोजी संबधीतांनी दि. ०५/०१/२००४ माहिती अर्जात दाखल केल्यावर २३/०१/२०१० रोजी चाप्टर केस दाखल केली म्हणून विलंबाने कार्यवाही केली आहे.

संबधीत अधिका-यांनी सायकल चोरीबाबत योग्य चौकशी केलेली नाही. आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांना असे स्पष्ट करण्यात आले की, त्यांच्या तक्रार अर्जाबाबत चौकशी करण्याची बाब आयोगाच्या कक्षतेत नाही असे पोलिस उपअधीक्षक कर्जत यांनी अपिलार्थींस असे सांगितले की, संबधीतांना योग्य चौकशी न केल्याबाबत ते पोलिस अधीक्षक यांच्याकडे स्वतंत्र पणे तक्रार अर्ज दाखल करू शकतात. अपिलार्थी नी पुढे असे सांगितले की, त्यांनी दि. ०३/०५/२०१० रोजी तक्रार दाखल केली आहे. त्यांची प्रत जोडून पुन्हा ते पोलिस अधीक्षक यांच्या कार्यालयात अर्ज करत आहे. तरी त्यांच्या तक्रारीवर चौकशी करण्याबाबत पोलिस उपअधीक्षक कर्जत यांनी सहमती दर्शविली.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रावरून अपिलार्थी व उत्तरवादी याचा युक्तीवाद यावरून असे दिसून येते की, अपिलार्थींना उपलब्ध माहिती पुरविण्यात आली आहे. यावरून

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपिल निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहे.

आदेश

१. अपील क्र. १३०/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक
दिनांक २९-०३-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक.

प्रत,

- १ श्री. सदाफुले राहुल मधुकर
मु.पो.ता. जामखेड, जि. अहमदनगर
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उपविभागीय पोलिस अधिकारी, कर्जत विभाग, कर्जत. जि.
अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा अपर पोलिस अधीक्षक अहमदनगर
- ४ निर्णय नस्ती

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०११/रामाआ/अपील/सीआर/१४५/२०१०
दिनांक २९-०३-२०११

१ श्री. निलेश सत्यवान म्हसे, : अपिलार्थी : अनुपस्थित
रा. एरिगेशन कॉलनी, फकीरवाडा, औरंगाबाद रोड
अहमदनगर

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
उप कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग
संगमनेर जिल्हा अहमदनगर

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग
संगमनेर जिल्हा अहमदनगर

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १२/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.१६/११/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग संगमनेर जिल्हा अहमदनगर यांच्याकडून त्यांचे विभागातर्गत झालेल्या विविध कामाची माहिती एकूण चार मुदयांद्वारे मागितली आहे. तसेच काही माहितीमध्ये अ,ब,क,ड अशी उपमुद्दे समाविष्ट आहेत. अपूर्ण माहिती मिळाल्याचे नमुद करुन अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक १३/०१/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग संगमनेर यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीचे दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तिवाद केला की, त्यांना अपूर्ण माहिती मिळाली आहे काय अपूर्ण याबाबतचे स्पष्टीकरण करावे. त्यांनी असे सांगितले की, त्यांना मुद्दा क्रमांक ३ ड व ४ ची माहिती मिळालेली नाही.

आज सुनावणीचे दिवशी जन माहिती अधिकारी उप कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग संगमनेर जिल्हा अहमदनगर व प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग संगमनेर जिल्हा अहमदनगर यांनी असा युक्तिवाद केला की, जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग संगमनेर यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २३/११/२००९ नुसार अपिलार्थींना असे कळविले की, मागितलेली माहिती तिन वर्षांची असून माहितीचे स्वरूप मोठे आहे, माहिती संकलीत करणेत येत असून तिचे तपशिल कळविणेत येईल. त्यानंतर जन माहिती अधिकारी यांनीही त्यांचे पत्र दिनांक २७/११/२००९ नुसार माहिती पोटी रुपये ४६४/- इतक्या रकमेचा भरणा करणेसाठी कळविले. अपिलार्थींनी रकमेचा भरणा करताच जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग संगमनेर यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ०८/०१/२०१० नुसार ४३२ पानाची माहिती अपिलार्थींना पुरविली व नजरचुकीने फी कमी रक्कम कळविली असून सुधारित रक्कमेचा भरणा करणेस सांगितले.

अपिलीय अधिकारी यांनी असा युक्तिवाद केला की, या प्रकरणी दिनांक ०८/०२/२०१० रोजी सुनावणी करणेत आलेल्या व उर्वरीत फी रुपये ४००/- चा भरणा केल्यानंतर अपिलार्थींना उर्वरित माहिती पंधरा दिवसात देण्याचे आदेश उप कार्यकारी अभियंता यांनी दिले. जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता यांनी पुढे असा युक्तिवाद केला की, अपिलार्थींनी मुळ अर्जाचा मुद्दा क्र. ३ ड मध्ये क्वॉलिटी कंट्रोल कडून तपासणी झालेल्या कामाची तपासणी अहवालाची सत्यप्रत मागितली आहे व ती माहिती पुरविणेत आली आहे. आज त्यांनी या तपासणी अहवालावर (Observation Memo) काय अनुपालन अहवाल केला ही माहिती त्यांना अपेक्षित आहे. मुळ अर्जात हा मुद्दा नव्हता तथापि त्यांनी चार दिवसात ही माहिती अपिलार्थींना विनामुल्य देण्याचे मान्य केले. मुद्दा क्रमांक ४ बाबत त्यांनी पुढे असा खुलासा केला की, टेलिफोन केबल किंवा इतर केबल टाकण्यासाठीची परवानगीची माहिती अपिलार्थींना पुरविणेत आली आहे. त्यांनी पाठविलेल्या

माहितीची (तिन पानांची) प्रत अपिलार्थीना दाखविणेत आली व ती माहिती अपिलार्थीना पुन्हा आज देण्याची तयारी दर्शविली, अपिलार्थीनी ती माहिती स्विकारणेची तयारी दर्शविली.

आयोगास उपलब्ध करून देणेत आलेले कागदपत्र तसेच अपील व उत्तरवादी यांचा युक्तिवाद पहाता असे दिसून येते की, अपिलार्थीनी मुळ अर्जाद्वारे मागितलेली माहिती जन माहिती अधिकारी यांनी अधिनियमातील तरतुदीनुसार पुरविणेत आलेली आहे. त्यामुळे अपूर्ण माहिती मिळाल्याचा अपिलार्थीचा युक्तिवाद मान्य होण्यासारखा नाही. जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग संगमनेर यांना असे आदेशीत करणेत येते की, अपिलाचे मुळ अर्जातील मुद्दा क्र. ४ ची माहिती अपिलार्थीना आज रोजी पुन्हा विनामुल्य पुरवावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमिवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले व्दितीय अपील निकाली काढणेत येवून खालीलप्रमाणे आदेश देणेत येत आहे.

आदेश

(१) अपील क्रमांक १४५/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२९/०३/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. निलेश सत्यवान म्हसे, रा. एरिगेशन कॉलनी, फकीरवाडा, औरंगाबाद रोड अहमदनगर
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उप कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग संगमनेर जिल्हा अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम उप विभाग संगमनेर जिल्हा अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.

४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१२९
दिनांक २९-०३-२०११

- १ श्री. चंगोडे शशिकांत पेमराज, : अपिलार्थी : उपस्थित
३४६३, खिस्तगल्ली, अहमदनगर,
जि.अहमदनगर.

विरुध्द

- १ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
निवासी नायब तहसीलदार,
तहसील कार्यालय दौंड, जि. पुणे.
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा : अनुपस्थित
तहसीलदार, तहसील कार्यालय दौंड,
जि. पुणे.
- त्रयस्थ पक्ष - श्री. अंकुश भिमाजी शेंडगे : उपस्थित
श्री. शंकर चिमाजी शेंडगे

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थींनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे
दिनांक.०६/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा
अर्ज दि.२८/०१/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसीलदार, तहसील
कार्यालय दौंड जिल्हा पुणे यांचेकडून, भूमापन क्रमांक ४३६, ४९५, मौजे घायगुडेवाडी, केडगांव
स्टेशन ता. दौंड जिल्हा पुणे येथील मिळकतीमध्ये श्री. अंकुश भगवान शेंडगे, व्यंकट चिमाजी शेंडगे
वगैरे इतर लोकांची नांवे कोणत्या आदेशाने लावली त्याच्या प्रती वगैरे, जमिनीच्या एन.ए. ऑर्डरची
प्रत, २००८-०९ साली त्या शेत जमिनीमध्ये कडवळ, मका वगैरेच्या नोंदी केलेल्या अधिका-याची
माहिती वगैरे एकूण सहा मुद्द्यांद्वारे मागितली आहे. "मुदतीत माहिती दिली नाही", असे कारण नमूद

करुन अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ०९/०३/२०१० नुसार जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार, तहसील कार्यालय दौंड जिल्हा पुणे यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी त्यांचे लेखी निवेदन दाखल केले व असा युक्तिवाद केला की, माहिती मुदतीत दिली नाही, माहिती अपूर्ण मिळालेली आहे सदर जमीन बिनशेती वापरात असूनही शेत जमीन असा खोटा ७/१२ दिला आहे, हा खोटया नोंदीचा विषय आहे, मुद्दा. क्र.१, ३ व ४ ची माहिती अपूर्ण मिळाली. प्रथम अपीलाच्या सुनावणीची नोटीस उशीरा मिळाली. सदर मिळकतीवर एन.ए. आदेश नसतांना झालेल्या बांधकाम व खोटया नोंदी करणा-यावर जबाबदारी नक्की करण्याचे आदेश पारीत करावेत. अपिलार्थी यांनी पुढे असा युक्तिवाद केला की, तात्कालीन नायब तहसीलदार दौंड यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २०/०४/२०१० च्या पत्रान्वये काही कागदपत्रे दिली व इतर कागदपत्रांकरिता अभिलेख कक्षातील अभिलेख दाखविण्यात येतील असे नमूद केले असून तहसीलदार दौंड यांचेकडे केलेले प्रथम अपील माघारी घेण्याबाबत तत्कालीन नायब तहसिलदार (श्री. निलप्रसाद चव्हाण) यांनी कळविले हे कायद्याला धरुन नाही.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान नायब तहसीलदार, तहसील कार्यालय दौंड जिल्हा पुणे यांनी असा युक्तिवाद केला की, अपिलार्थींचा अर्ज दि. ०५/०२/२०१० रोजी प्राप्त झाला. माहिती अधिकाराखाली अर्ज मौजे यवत येथील कामगार तलाठी यांचेशी संबंधित आहे. कामगार तलाठी हे शासकीय माहिती अधिकारी असल्याने त्यांच्याकडून माहिती मागविणे अभिप्रेत असलेबाबत नायब तहसीलदार दौंड यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २०/०२/२०१० नुसार अपिलार्थींस कळविले आणि कामगार तलाठी यांचेशी संपर्क साधणे बाबत लिहिले. या पत्राची एक प्रत कामगार तलाठी केडगांव स्टेशन/घायगुडवाडी यांना देण्यात आली व अर्जदार यांना माहिती देण्याबाबत कळविण्यात आले.

आज सुनावणीच्या दिवशी विद्यमान नायब तहसीलदार दौंड यांनी पुढे असा युक्तिवाद केला की, संबंधीत तलाठी यांनी अपीलार्थी यांना पुरविलेली कागदपत्रे व त्यावरील नोंदी योग्य आहेत. नोंदी खोटया नाहीत. तलाठी हे पिकपहाणी समक्ष पाहून नोंदी करत असतात तसेच अपिलार्थींना उपलब्ध माहिती पुरविणेत आली आहे. नोंदी करतांना कार्यालयीन टिपण्या ठेवल्या जात नाहीत त्यामुळे मुद्दा क्र.१ नुसार मागितलेल्या कार्यालयीन टिपण्याच्या प्रती देता आल्या नाहीत. तसेच ७/१२ वरील नोंदी

हया तलाठी करत असतात व तपासणी ही सर्कलमार्फत करण्यात येते. तसेच बिनशेतीची बाब संबंधित प्रांत अधिकारी यांच्या अखत्यारित येते, मुद्दा क्र. ३ मधील मागणी नुसार, नोंदी करणारे वगैरे कोणते अधिकारी होते याबाबत माहिती उपलब्ध नसल्याने ती पुरविता आली नाही. तसेच मुद्दा क्र. ४ ची जी माहिती त्यांच्याकडे उपलब्ध आहे ती पुरविली आहे. (जसे की, विकास सेवा सहकारी सेवा संस्था पुणे जि.प.सह बँक यांचे संबधत ७/१२ वर इतर अधिकारात असलेली नोंद व फेरफार वरील नोंदीची प्रत, इकरार प्रतिज्ञापत्राच्या प्रती) जन माहिती अधिकारी यांनी पुढे असे सांगितले की, तत्कालीन निवासी नायब तहसिलदार यांनी त्यांचे पत्र दि. २१/०४/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी दौंड यांना असे कळविले की, पत्र दि. २०/०४/२०१० नुसार अर्जदारास त्यांनी नमूद केलेल्या ग.ट.नं. चे ७/१२ व त्यावरील फेरफार विनामूल्य पुरविले आहेत.

आज सुनावणीच्या दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार, तहसील कार्यालय दौंड जिल्हा पुणे हे उपस्थित नाहीत. तहसिलदार दौंड यांनी लेखी निवेदन दाखल केले आहे. तथापि त्यांनी त्यासोबत कोणतीही कागदपत्रे दाखल न केल्याने हे समजू शकत नाही की, त्यांनी अपिलार्थींना प्रथम अपिलाच्या सुनावणीसाठी नोटीसा केव्हा पाठविल्या, u.p.c. ने पाठविल्या काय ? व अपिलार्थींना नोटीस मिळायला का विलंब झाला. यास्तव जिल्हाधिकारी पुणे यांना अशी शिफारस करणेत येत आहे की, विद्यमान तहसीलदार यांना माहितीचा अधिकार अधिनियमाकडे गांभीर्याने पाहिले नसल्याने त्यांच्यावर यथायोग्य प्रशासकीय कार्यवाही करावी अशी शिफारस करणेत येत आहे.

जन माहिती अधिकारी यांनी प्रथम अपिलीय अधिका-यांच्या वतीने असा युक्तीवाद केला की, प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी या प्रकरणी दिनांक १२/०४/२०१० रोजी सुनावणी घेवून पत्र दिनांक २३/०४/२०१० नुसार आदेश पारित केले या आदेशात/निर्णयात असे नमूद केले आहे की, अपीलकार यांनी दि. १३/०४/२०१० रोजी खुलासा सादर केला आहे. अपिलार्थींनी मागविलेल्या माहितीच्या अनुषंगाने दिनांक २०/०२/२०१० रोजी उत्तर देण्यात आले आहे. माहितीच्या अर्जामध्ये कालावधी नमूद नव्हता, मागणी केलेल्या आदेशाचे क्रमांक, दिनांक नमूद नव्हते अशा परिस्थितीत अपिलकर्त्यास निश्चित कोणती माहिती आवश्यक आहे याचा बोध होत नव्हता. अर्जात नमूद बिनशेती आदेश संबंधी अर्ज प्रांत यांचेकडे करणे आवश्यक आहे कारण ते सक्षम अधिकारी आहेत. अपिलकर्त्यास विहित कालावधीमध्ये उत्तर दिलेले आहे अपिलार्थींनी मागणी केलेले ग.नं.चे ७/१२ व

त्यावरील सर्व फेरफार त्यांना दिनांक २०/०४/२०१० रोजी विनामूल्य पाठविणेत आले आहेत. तसेच त्यांना या व्यतिरिक्त काही माहिती हवी असल्यास त्यांनी त्यांच्या कार्यालयाच्या अभिलेख शाखेत समक्ष येवून पहाणी करावी व आवश्यक त्या कागदपत्रांच्या नकला देण्यात येतील असे नमूद केले आहे आणि प्रथम अपील फेटाळलेले आहे. जन माहिती अधिकारी यांनी पुढे असे सांगितले की, अपिलार्थी अभिलेखाच्या अवलोकनासाठी आले नाहीत. आजही त्यांची अभिलेख दाखविण्याची तयारी आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी अंकुश भगवान शेंडगे व शंकर चिमाजी शेंडगे हे त्रयस्थ पक्ष म्हणून उपस्थित आहेत व त्यांच्या वतीने वकीलांनी असा युक्तिवाद केला की, ग.नं.४९५ त्रयस्थ पक्षाचा आहे व ग.नं. ४३६ ही जमिन त्यांच्याशी संबंधित नाही तसेच याबाबतचा ७/१२ व फेरफार खरा आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देणेत आलेली कागदपत्रे तसेच अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तिवाद पहाता असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांनी योग्य त्या प्राधिका-याकडे (तलाठी) माहिती मागितली नाही, जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन निवासी नायब तहसिलदार यांनी विहित वेळेत अपिलार्थींना उत्तर दिले आहे. तसेच उपलब्ध माहिती पुरविणेत आली आहे. जी माहिती उपलब्ध नसते अथवा नाही, ती पुरविता आली नाही हे जन माहिती अधिकारी यांच्या आजच्या युक्तीवादावरून स्पष्ट होते त्यामुळे अपूर्ण माहिती दिली हे अपिलार्थींचे म्हणणे मान्य होण्यासारखे नाही. तसेच अपिलार्थींना जर इतर काही कागदपत्रे हवी असतील तर त्यासाठी अभिलेख दाखविण्यात येतील असेही जन माहिती अधिकारी यांनी कळविले आहे. अपिलार्थींचे म्हणणे खोट्या नोंदीबाबतचे आहे. पण त्या नोंदी ख-या असल्याचे जन माहिती अधिकारी यांचे म्हणणे आहे हा विषय उपविभागीय अधिकारी / प्रांत यांच्या कक्षेतील असल्याने, प्राप्त झालेले ७/१२ वगैरे माहितीच्या आधारावर व त्यांच्याकडे असलेल्या इतर रेकॉर्डच्या आधारावर महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ मधील तरतूदी नुसार योग्य त्या प्राधिका-याकडे स्वतंत्र तक्रार अर्ज दाखल करू शकतात. श्री. निलप्रसाद चव्हाण यांनी अपील माघारी घेण्याबाबत जे कळविल्याचे अपिलार्थी म्हणतात, त्याबाबत कागदपत्रे उपलब्ध करून देण्यात आलेली नाहीत त्यामुळे तहसिलदार, दौड यांना अशी शिफारस करण्यास येते की, त्यांनी याबाबत तपासणी करावी आणि श्री. निलप्रसाद चव्हाण यांनी चुकीचे कळवून

अधिनियमातील तरतूदींचे उल्लंघन केले असल्यास, त्यांचेवर प्रशासकीय कार्यवाही करण्यासाठी सक्षम प्राधिका-यास लिहावे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थी यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१) अपील क्रमांक १२९/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

(मा. हि. शहा)

दिनांक २९/०३/२०११

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. चंगेडे शशिकांत पेमराज, ३४६३, खिस्तगल्ली, अहमदनगर
- २ जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसीलदार, तहसील कार्यालय दौंड जिल्हा पुणे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार, तहसील कार्यालय दौंड, जिल्हा पुणे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जिल्हाधिकारी पुणे यांना निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/सीआर/१४०
निर्णय दिनांक २९-०३-२०११

१ श्री. आसाराम विठठल आळवणे : अपिलार्थी : अनुपस्थित
राजेश्वर कॉलनी, राहुरी खुर्द
मु.पो. ता. राहुरी, जि. अहमदनगर

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
विद्यापीठ उपअभियंता,
महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ,
राहुरी जि. अहमदनगर

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
विद्यापीठ अभियंता,
महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
जि. अहमदनगर

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थींनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक
११/०५/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्याचा
अर्ज दि. ०९/०२/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा विद्यापीठ अभियंता महात्मा फुले कृषि
विद्यापीठ, राहुरी जि. अहमदनगर यांचे कडून १९७० ते २००७ या कालावधीतील सेवा
समस्याबाबतची माहिती एकुण ५ मुद्द्याद्वारे मागितली आहे. माहिती अपूर्ण व दिशाभूल करणारी
दिली, असे कारण नमूद करून अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. ०५/०४/२०१० नुसार विद्यापीठ
अभियंता महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी जि. अहमदनगर यांचे कडे प्रथम अपील दाखल केले.

अपिलार्थी आज सुनावणीच्या दिवशी उपस्थित नाहीत. त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) केलेल्या द्वितीय अपिलातील कारणे सुनावणीच्या वेळी विचारात घेण्यात आली. अपिलार्थी यांनी अपिलात अशी कारणे नमूद केली आहेत की, जन माहिती अधिकारी तथा विद्यापीठ अभियंता यांनी जोडपत्र (अ) मधील मुद्दे १ ते ५ दि. ०९/०२/२०१० आणि जोडपत्र (ब) मधील दि. ०५/०४/२०१० नुसार माहिती मिळाली नाही व आदेश काढले नाहीत. अपिलार्थी यांचे दि. १०/०३/२०११ चे लेखी निवेदन टपालाद्वारे आयोगाकडे दि. १५/०३/२०११ रोजी प्राप्त झाले आहे. या निवेदनात त्यांनी नमूद कले आहे की, जन माहिती अधिका-याला ते काय माहिती मागत आहेत हे समजत नाही. जर माहिती उपकुलसचिव (प्रशासन) या कार्यालयाची असेल तर विद्यापीठ अभियंता यांना प्रती प्राप्त होत नाहीत काय ? विद्यापीठ अभियंता यांची पदे त्या विद्यापीठात शोभेसाठी आहेत काय ? वगैरे.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा विद्यापीठ उपअभियंता आणि प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा विद्यापीठ अभियंता यांनी असा युक्तीवाद केला की, जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांचे पत्र दि. ०८/०३/२०१० नुसार अपिलार्थींना माहिती पुरविली आहे. तसेच त्यांनी पुढे असे सांगितले की, काही मुद्द्यातील आदेश प्रशासन विभागाकडून उपकुलसचिव (प्रशासन) यांच्या स्वाक्षरीने निघालेले असल्याने त्यांचेकडून माहिती प्राप्त करण्याबाबत कळविले आहे कारण सदरहू प्रशासन विभागाच्या आदेशाच्या प्रती त्यांच्याकडे उपलब्ध नसल्याने त्यांना पुरविता आल्या नाहीत. त्यांनी पुढे असे युक्तीवाद केला की, अपिलार्थी श्री. आळवणे, सिव्हील मिस्त्री यांची प्रथम नेमणूक कार्यान्वयी आस्थापनेवर झाली होती. तद्नंतर त्यांना नियमित आस्थापनेवर सामावून घेण्यात आले. तथापि, त्यांचे नियमित आस्थापनेवरील नेमणूकीस शासनाने मंजूरी न दिल्याने त्यांच्या सुधारित वेतन निश्चितीचे आदेश रद्द करून त्यांचेकडून अदा केलेली रक्कम वसुली करण्यात आली. प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी असा युक्तीवाद केला की, या प्रकरणी दि. १६/०४/२०१० रोजी सुनावणी करण्यात येऊन पत्र दि. १७/०४/२०१० नुसार आदेश पारित केले. प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी असे आदेश दिले की, अपिलार्थींनी मागितलेल्या आदेशाच्या प्रती उप कुलसचिव (प्रशासन) यांच्या कार्यालयाशी संबंधित असल्यामुळे त्या प्रती त्यांचेकडून प्राप्त करून घ्याव्यात. तसेच त्यांनी त्यांच्या निर्णयामध्ये मुद्देनिहाय विवेचन केले आहे.

आयोगाकडे उपलब्ध करुन देण्यात आलेली कागदपत्रे व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा विद्यापीठ उपअभियंता यांच्या अधिनियमातील तरतूदीनुसार विहित वेळेत त्यांच्याकडे उपलब्ध असलेली माहिती पुरविली आहे. अपिलार्थीना काय अपेक्षित आहे. हे नेमकेपणाने समजून येत नाही. टपालाने पाठविलेल्या निवेदनातील कांही भाषा ही अशाशकीय आहे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. १४०/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

२९-०३-२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक.

प्रत,

- १ श्री. आसाराम विठ्ठल आळवण. राजेश्वर कॉलनी, राहुरी खुर्द, मु.पो. ता. राहुरी, जि. अहमदनगर
- २ जन माहिती अधिकारी तथा विद्यापीठ उपअभियंता, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी जि. अहमदनगर. यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा विद्यापीठ अभियंता, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी जि. अहमदनगर. यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०११/रामाआ/अपील/सीआर/१५३/१०
दिनांक २९-०३-२०११

१ श्री. प्रशांत किसन भिंगारदिवे, : अपिलार्थी : उपस्थित
रा. सावेडी गांव, गणेश चौक, अहमदनगर

विरुध्द

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
निवासी नायब तहसीलदार तहसील कार्यालय, ता. जि.
अहमदनगर

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
खैरनार मनोजकुमार किशोर, तहसीलदार नगर, तहसील
कार्यालय, ता. जि. अहमदनगर

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीने राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०९/१२/२००९ रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.०९/१२/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसीलदार तहसील कार्यालय, ता. जि. अहमदनगर यांचेकडून सन १९१० पासून ते ०८/१२/२००९ पर्यंत सावेडी येथील जुना स.नं. १३,१४,१५,१६,१७,१८,२९९/१,२९९/२ हा मागितला. महारवतनी कुळकायदा तसेच जात इनाम या पैकी कोणत्या प्रकारचा आहे त्याचा वेळोवेळी झालेल्या फेरफाराच्या झेरॉक्स प्रती अशा प्रकारची माहिती एकूण चार मुदयांद्वारे मागितली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याचे कारण दर्शवून अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक २०/०१/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तहसील कार्यालय नगर यांचेकडे प्रथम अपील अर्ज दाखल केला.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी माहिती अदयाप न मिळाल्याचे सांगितले ते स्वतः दारिद्र्य रेषेखाली असून याबाबतचे प्रमाणपत्र त्यांनी तहसीलदार यांना दाखविले तरी त्यांनी माहिती मिळविण्याची मागणी कायम ठेवली.

आज सुनावणीचे दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसीलदार तहसील कार्यालय नगर व प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार तहसील कार्यालय नगर यांनी असा युक्तिवाद केला की, अपिलार्थींनी सन १९१० पासूनची माहिती मागितलेली आहे. सन १९४० पासूनची माहिती तयार असून ती आज आणली आहे. ही माहिती तयार झाल्यानंतर अपिलार्थींना माहिती घेवून जाणेसाठी पत्र दिनांक / / नुसार कळविले. अपिलार्थींनी त्यांच्या मुळ अर्जात माहिती व्यक्तीशः हवी आहे असे नमुद केले आहे, तथापी अपिलार्थी माहिती घेणेसाठी आले नाहीत.

अपिलार्थी यांनी दारिद्र्य रेषेखालील कार्डाची प्रत दाखल केली नसल्याने नियमानुसार फी भरून माहिती देणेबाबत जन माहिती अधिकारी तथा कामगार तलाठी सावेडी तालुका नगर यांनी पत्र दिनांक १५/१२/२००९ नुसार कळविणेत आले. अपिलार्थींनी मागणी केलेली माहिती तलाठी कार्यालय, तहसील कार्यालय व सिटी सर्व्हे कार्यालय या तिन कार्यालयाशी संबंधित आहे. संबंधित कामगार तलाठी सावेडी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक /१२/२०१० नुसार त्यांचेकडून माहिती घेवून जाणेसाठी अपिलार्थींना कळविले यावर अपिलार्थी यांनी पत्र दिनांक १५/०१/२०१० नुसार कामगार तलाठी सावेडी यांना सदर माहिती तहसील कार्यालय तालुका नगर यांचेकडे सादर करावी असे कळविले. कामगार तलाठी सावेडी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक २७/०१/२०१० नुसार उपलब्ध असलेले स.नं. चा उतारा व त्यावरील फेरफार तहसील कार्यालयाकडे पाठविले आहेत. दरम्यानच्या काळात अपिलार्थींनी दिनांक २०/०१/२०१० रोजी अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार नगर यांचेकडे अपील दाखल केले. त्यावर तहसील कार्यालयाने पत्र दिनांक ०८/०२/२०१० नुसार अपिलार्थींना कळविले की, तलाठी सावेडी यांचेकडून माहिती प्राप्त झाली असून ती घेवून जावी.

तहसील अहमदनगर यांनी पुढे असे सांगितले की, ते आज अपिलार्थींना विनामुल्य माहिती देणेस तयार आहेत व अपिलार्थींनी माहिती स्विकारणेची तयारी दर्शविली तरी जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसीलदार तहसील कार्यालय नगर यांना असे आदेशीत करणेत येते की, अपिलार्थींनी मुळ अर्जात मागणी केलेली व त्यांचेकडे उपलब्ध असलेली १९४० नुसार माहिती

अपिलार्थीना आजच समक्ष दयावी. तसे तहसीलदार अहमदनगर यांनी पुढे असा युक्तिवाद केला की, १९४२ च्या क्रांतीच्या वेळेस तहसील कार्यालयातील अभिलेख कक्ष जाळण्यात आला होता त्यामुळे त्यापुर्वीची माहिती मिळणे शक्य नाही. तथापी अपिलार्थी त्यांचे कार्यालयात आल्यास सर्व संबंधिताकडील रेकॉर्ड त्यांना दाखविणेत येईल व त्यांना तदनंतर त्यांनी मागितलेल्या कागदपत्रांच्या झेरॉक्स प्रती संबंधिताना विनामुल्य पुरविणेत येतील. जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसीलदार, तहसील कार्यालय अहमदनगर यांना असे आदेशित करणेत येते की, या प्रकरणी आदेश प्राप्त झाल्यानंतर पंधरा दिवसाच्या आत अपिलार्थीना माहितीचे अवलोकनासाठी सर्व अभिलेख उपलब्ध करून देणेत यावेत. अपिलार्थी यांनी पंधरा दिवसातील योग्य ती तारीख संबंधीत अधिका-याला कळवून माहिती बघण्यासाठी ते कार्यालयात उपस्थित रहातील असे सांगितले.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी या आयोगाकडे दाखल केले अपील निकाली काढणेत येवून खालील प्रमाणे आदेश देणेत येत आहेत.

आदेश

(१) अपील क्रमांक १५३/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

(२) जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसीलदार तहसील कार्यालय अहमदनगर यांनी अपिलाचा दिनांक ०९/१२/२००९ चा मुळ अर्जाला अनुसरून त्यांचेकडे उपलब्ध असलेली सन १९४० नंतरची माहिती अपिलार्थीना आज विनामुल्य उपलब्ध करून देणेत यावी. तसेच सन १९४० पुर्वीच्या माहितीसाठी हे आदेश प्राप्त होताच पंधरा दिवसात संबंधित सर्व अभिलेख अवलोकनासाठी अपिलार्थीना उपलब्ध करून देणेत यावेत व माहितीचे अवलोकना नंतर अपिलार्थीनी मागणी केली केलेल्या कागदपत्रांच्या झेरॉक्स प्रती त्यांना विनामुल्य पुरविण्यात याव्यात.

नाशिक

दिनांक २९/०३/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. प्रशांत किसन भिंगारदिवे, रा. सावेडी गांव, गणेश चौक, अहमदनगर
जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसीलदार तहसील कार्यालय, ता. जि. अहमदनगर
- २ यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसीलदार अहमदनगर तहसील कार्यालय, ता. जि.
अहमदनगरयांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.